

## **Filippenzen 4:13**

**“Ik vermag alle dingen door Christus die mij kracht geeft”**

**Paulus kan alles**

**1 in welk verband**

**2 in welke kracht**

Gemeente,

Wie weet het nog? Waarom Paulus de Filippenzenbrief geschreven heeft. Waarom was dat ook al weer?

Ja, Paulus zit in de gevangenis, in Rome. In afwachting dat hij voorgeleid zal worden. En toen heeft de gemeente van Filippi één van hun gemeenteleden, Epafroditus, naar Rome gestuurd om Paulus op te zoeken. En ze hadden Epafroditus wat meegegeven, voedsel, kleren, toiletspullen, om aan Paulus te geven. En ze hadden hem op het hart gebonden: vraag en let goed op hoe Paulus eraan toe is, en zeg dat we dagelijks aan hem denken.

En toen heeft Paulus de Filippenzenbrief geschreven. Om niet alleen via Epafroditus de groeten en dank mee te geven, maar om ook zelf iets aan hen te melden. We hebben gezien dat Paulus eerst dat merkwaardige antwoord heeft gegeven. Ze waren in Filippi zo benieuwd: hoe gaat het met Paulus? En Paulus had teruggeschreven in Filippenzen 1: met het Evangelie gaat het goed! Dat komt op steeds meer plaatsen en bij steeds meer mensen terecht. En daarna heeft Paulus nog 2 hoofdstukken van verkondiging en vermaning laten volgen.

Maar nu is het net alsof hij denkt: o ja, dat is waar ook, ze willen in Filippi graag weten hoe ik het maak en hoe ik eronder ben in de gevangenis. Dan zegt hij daar ook nog wat van. Nou, ik maak het goed, ik ben een tevreden mens (vs 11-12) en ik ben blij dat jullie aan me gedacht hebben. Kijk, die komst van Epafoditus en de spullen die hij mee had gebracht, het was allemaal niet nodig geweest. Ik red me wel. Maar ik ben toch heel dankbaar dat jullie aan mij hebben gedacht (vs 10 en 14). Want het is een bewijs dat het Evangelie vrucht draagt in Filippi. Jullie aandacht voor mij, een gevangen apostel, geeft aan dat het Woord invloed heeft op jullie levens en daar ben ik zo blij om, zo dankbaar voor. Want dat behaagt God (vers 17-18)!

Nou, dan kunnen we ons afvragen, zou Paulus over ons ook zo blij zijn? De gemeente van Waarder. Want die leeft zo mee met haar ambtsdragers. Want die geeft zoveel om en aan christenen die vervolgd worden, die in de

gevangenis zitten. Daaruit zou blijken dat het Evangelie vrucht draagt, ook de afgelopen maanden. Als er aandacht is voor ambtsdragers, gebed, meeleven. Niet om ze in de watten te leggen, maar om hen te bemoedigen en aan te sporen. En als er aandacht is voor de vervolgde kerk. Wordt meegelezen, meegeleefd en meegebeden met hen. Als er aandacht is voor mensen in nood, bv door de coronacrisis. Gevangenen, zwervers, sociaal zwakken.

Zou Paulus ook zo blij zijn over de gemeente van Waarder?

Maar, zegt hij ook, het was wat mij betreft niet nodig geweest, het had niet gehoeven. Dat zeggen wij ook wel eens als iemand ons aandacht of een cadeau geeft: dat had je nou niet hoeven doen. Moet je natuurlijk wel uitkijken dat je dat dan ook echt meent en het prima had gevonden als hij niet gekomen was en niks had meegebracht. Maar Paulus meent het echt. Ik had best zonder die komst van Epafroditus gekund. Het was niet nodig geweest. Want ik vermag alle dingen, ik kan alles, door Christus Die mij kracht geeft.

Dat is een belijdenis! Ik kan alles. Wie zegt dat wel eens? Je kleine broertje. Als die zegt: ik ben sterk, ik ben groot, ik kan alles. Nou, dan glimlach je maar eens. Ja, ja, dat zal wel. Wie zegt dat nog meer wel eens? Nou, zeggen misschien niet, maar wel het uitstralen: ik kan alles bereiken wat ik wil. Niemand houd mij tegen. We kunnen het. Ons bedrijf uitbreiden, het coronavirus eronder krijgen, de wereld veroveren met ons product, de verkiezingen winnen. Wij kunnen het!

Nou, dan denk je bij jezelf: is Paulus hier zo bezig? Als zo'n kind, zo'n volwassene met grootspraak en zelfoverdrijving? Nee, nee dat is niet zo. We moeten bij deze uitspraak op 2 dingen heel goed letten. Allereerst op het verband. Wat bedoelt Paulus met: alle dingen? En ten tweede op wat erop volgt: door Christus, Die mij kracht geeft.

1 in welk verband

Ten eerste dus: in welk zegt Paulus dit? Bedoelt hij inderdaad dat hij alles kan. Dat hij overal goed in is? Ik kan goed contacten leggen met mensen, ik kan goed spreken in het openbaar, goed situaties analyseren, ik kan leiding geven aan gemeenten, direct dingen voorzien, ik kan zonden overwinnen. Zodat je moedeloos denkt: als dat het ideaalplaatje van een christen is, dan kan het nooit voor mij.

Maar dat bedoelt Paulus niet. Het staat in het verband van alles wat Paulus heeft meegemaakt. Lees vers 12 maar: Paulus heeft tijden gekend dat hij overvoed had, maar ook dat hij vernederd werd, tijden van verzadigd te zijn, tijden van honger te hebben, tijden dat hij niets tekort kwam en tijden van gebrek lijden. Dus met andere woorden: tijden van een royaal inkomen en

tijden met nauwelijks brood op de plank, tijden van gezondheid en tijden van ziekte, chemokuren en bestralingen, tijden van bloei en tijden van crisis en recessie, tijden dat je kunt gaan en staan waar je wilt en tijden dat je in een rolstoel zit, tijden van huwelijksgeluk en tijden van alleen zijn. En in dat verband belijdt hij: al die tijden, al die verschillende omstandigheden kan ik aan, door al die tijden heen blijft het leven met de Heere op peil, in al die tijden is de vreze des HEEREN mij genoeg. En ook al hadden jullie vanuit Filippi niet naar mij omgekeken en geen spullen gestuurd, ook dan had ik deze gevangenschap kunnen doorstaan in geloof. En dat geldt dan ook voor de toekomst: wat ik ook nog op mijn pad krijg, uit of in de gevangenis, vrij man of vervolgd, gezond of ziek, ik kan het aan en zal in geloof leven en in geloof sterven.

Dat bedoelt Paulus en dan denk ik toch bij mijzelf: Wat een belijdenis! Om dat te kunnen en te mogen zeggen.

Lagen we het nog wat verder uitwerken en onder het vergrootglas leggen. Paulus belijdt dus: ik heb de kracht, ik kan het aan, om voorspoed te hebben, om mee te maken dat alles naar wens verloopt. Gezond, vrij man, gelukkig in huwelijk en gezin, genoeg werk en inkomen, vele fijne contacten in mijn vriendengroep, royaal huis en mooie vakantie voor de boeg. Ik kan dat aan. Ik heb daar de kracht voor. Hoezo moet je daar kracht voor krijgen? Voorspoed is toch zo moeilijk niet, daar heb je geen problemen mee.

Nou, totdat je in het leven met God komt. O die voorspoed. Dan ga je zien en er last van krijgen: ik vergeet God dan zo makkelijk. Ik denk nauwelijks meer aan de eeuwigheid. Sterven of de wederkomst duw ik maar weg. Kan ik niet gebruiken. Ja, ik wil zelfs nog steeds meer. Ik heb nu veel, maar nog iets mooier en meer zou wel je van het zijn. Afhankelijk ben je steeds minder, want wat kan er misgaan? Gevaren zijn er niet. En tenslotte wordt je er hoogmoedig van en trots op. Als anderen ook hun verstand zouden gebruiken zouden ze ook wel zo'n leven, maar ja niet iedereen is zo slim en zo'n doorzetter als ik.

Voorspoed is zo'n gevaar. Dat zou u, jij moeten erkennen en herkennen. Zo'n verzoeking. Voorspoed, zeggen de puriteinen, is een zacht bed waarop je heerlijk in slaap valt, geestelijk in slaap valt en niks meer beseft en niet waakt.

Maar wat belijdt Paulus? Ik kan voorspoed aan. Ik ben in staat om voorspoed te hanteren. Om in voorspoed toch afhankelijk te blijven, juist nederig te zijn en dankbaar. Toch te denken, te blijven denken aan de eeuwigheid en het sterven. En hoe meer ik krijg, niet meer ik hebben wil,

maar hoe meer ik weg wil geven. Ik kan dat aan, ik ben in staat om daar vruchtbaar mee om te gaan.

Mooi is dat, een zegen is dat! Herkent u dat ook?

Maar vooral, daar ligt de nadruk op, bedoelt Paulus te zeggen: ik kan tegenspoed aan, ik ben in staat om tegenspoed te hanteren en om in tegenspoed in het geloof te blijven, in de vreze des HEEREN te blijven.

Dat is ook een zegen! Want tegenspoed, slechte uitslag, teleurstelling, geen werk meer, noem maar op, ja dat heeft de verzoeking in zich om moedeloos te worden. Om wanhopig te worden, ja je door God vergeten te voelen. En daarom opstanding, kwaad op God. En de verzoeking om je alleen maar te focussen op voorspoed. En te denken: God zoeken en dienen komt wel weer als ik eerst maar weer de boel op de rit heb.

Wie het leven met God kent, ziet dat als gevaar. Herkent u dat?

Maar wat belijdt Paulus? Ik kan tegenspoed aan. Ik ben in staat om daarin gelovig, dichtbij God, te blijven.

Want ik heb geleerd, vers 11, om vergenoegd te zijn in hetgeen ik ben. Vergenoegd. Je hoort het woord 'genoeg' erin. Ik vind het altijd genoeg. Omdat ik weet dat God, mijn hemelse Vader het toedeelt. Hij schikt mij alles toe. En dan is het altijd genoeg. Genoeg omdat ik niets verdiend heb. Omdat ik alle recht verspeeld heb door de zonde. Omdat ik Gods toorn verdiend heb. Omdat ik zie wat ik verdiend heb op Golgotha: Geen eten, geen drinken, pijn, geen pijnstilling, vloek en toorn Gods. En wat ik heb ik? Vergeving van zonden, vrede met God om Jezus wil. Toegang tot de genadetroon met vrijmoedigheid. Ik heb een Voorspraak in de hemel. Jezus. En ik heb een Vader in de hemel Die voor mij zorgt. Zondag 9 van de catechismus: die alle kwaad dat hij mij in dit jammerdal toeschikt, mij ten beste keert. En ik heb de Geest in mij, Die mij troost en leidt en sterkt.

Ja, ik heb genoeg. Gods genade is mij genoeg. En in tegenspoed blijf ik verwachtend, weet ik me gelouterd door God, zal het mij aan niets ontbreken, heb ik uitzicht op de heerlijkheid, vertrouw ik dat het nut zal hebben voor Gods Naam en vrucht zal dragen voor mijzelf van heiliging.

Mooi is dat? Herkent u dat?

Als dit leven je een en al is, dan kan dat niet. Als je voor dit leven leeft, en het aards geluk, dan kan dat nooit. En ten diepte is het één van de twee: je leeft voor dit leven en je moet het hiervan hebben, of je hebt God en in Hem heb je alles. Wie voor dit leven leeft, jaagt naar wat hij toch weer in moet leveren. Wie God heeft, heeft eeuwige rijkdom en bezit.

## 2 in welke kracht

Dat was het eerste: wat bedoelt Paulus met: ik kan alles aan? In welk verband staat dat? Het tweede waar we op zouden letten is wat erachter staat. Door Hem, door Christus, Die mij kracht geeft. Paulus verwijst naar Christus. Aan Hem heeft Hij dat te danken.

Van een collega hoorde ik pas het voorbeeld van een handschoen. Je kunt een handschoen hebben en die ligt op de grond of op tafel. Daar ligt hij. Die handschoen doet niks. Die ligt er over een week nog, op dezelfde plek en heeft niks gedaan. Totdat iemand komt die zijn hand in de handschoen steekt en ermee aan het werk gaat: hij trekt er stekels mee uit, hij braakt er palen mee stuk, hij komt er mee in een bijenkast, plukt bloemen tussen de brandnetels. Allemaal door die hand die in de handschoen is gekomen.

Kijk, ik ben als een handschoen: ik kan niets. Die handschoen doet en kan niets. Maar als Christus Zijn hand erin steekt, dan doet Hij er van alles mee. Dan zorgt Hij dat ik alles aankan, in voorspoed dankbaar, in tegenspoed geduldig verwachtend. Door Hem Die mij kracht geeft. Door Christus, Die Zelf alles heeft gedragen. Alles smart en pijn. Alle verachting van mensen en verlaten worden door mensen en door God. Alle lijden en Die bad in de allerdiepste smart en pijn: Vader, niet Mijn wil, maar de Uwe geschiede. Die leed en stierf onder de last van onze zonden en de toorn Gods. Die weer opstond, opgewekt werd, en ten hemel werd opgenomen, zittend aan Gods rechterhand. Die alle macht heeft in hemel en op aarde. Die de beschikking heeft over het hemelse magazijn om eruit te halen wat Hij wil. Om het te geven aan wie Hij wil. Het hemels schathuis vol van kracht, troost, liefde, onderwerping, zachtmoedigheid mag Hij beheren en van uitdelen.

Dat maakt dankbaar: als ik in voorspoed niet van God af ben gegaan. Als ik in tegenspoed niet van God afscheid heb genomen, is dat dankzij Hem! Dan ben ik het niet, maar Christus door mij.

Dat maakt afhankelijk: ik moet het alles van Hem hebben. Zonder Hem kan ik niets doen. Niets aan. Een beetje voorspoed en het gaat al mis. Een beetje tegenslag en het gaat al mis.

Dat maakt vertrouwend: wat er ook nog kan gebeuren, zal gebeuren. Ik vermag het door Hem Die mij kracht geeft. Want de hemel is zo vol, zo vol. Daar kan Christus allen die geloven mee vervullen. Als een electriciteitscentrale die miljoenen apparaten kan voorzien van stroom. Genoeg voor één apparaat, jazer. Zo heeft Christus heel de hemel ter beschikking om u, jou kracht te geven. Wat er ook nog zal gebeuren en zal komen. Christus geeft kracht.

Als wij maar onthouden dat Hij Die kracht geeft op het moment zelf. Als het nodig is. Niet eerder. U kent dat voorbeeld van Corrie ten Boom wel. Die eens zei tegen een kind: als jij over twee weken met de trein naar Groningen moet, wanneer geeft je vader je dan het geld voor het treinkaartje? Vandaag of pas over twee weken? Ja, over twee weken natuurlijk, als hij het nu al geeft, kan er van alles mee gebeuren, kwijtraken, opmaken. Pas als het zover is geeft je vader je het geld. Zo doet Christus ook. Niet van tevoren. Maar op de dag en het uur dan het nodig is geeft Hij Zijn kracht. Op de dag van de operatie, op de dag van de uitslag, op de dag dat het nodig is.

Zoals God Israel manna gaf in de woestijn. Voor één dag tegelijk. 's Avonds niks meer over alles op. Maar de volgende morgen lag het er weer. Zo leren leven.

En dan is er nog iets wat opvalt, wat van betekenis is. Vergelijk maar weer verschillende vertalingen en hun aantekeningen. Er staat hier vertaald: door Hem Die mij kracht geeft. Letterlijk staat er: in Hem die mij kracht geeft. In Christus. Dat is die bekende uitdrukking die verbondenheid, innigheid aangeeft: zoals de rank in de wijnstok is. Zoals een grondboor in de grond zich boort om iets eruit naar boven te halen.

Zo is dat: ik kan alles aan in Christus. In gemeenschap met Hem. Als een rank die sap uitzuigt, uittrekt uit de wijnstok. De rank vraagt ahw sap uit de wijnstok. Zoals een grondboor diep in de grond boort en zo iets naar boven haalt. Diep in Christus boren, vragend, smekend en zo in Hem kracht vinden. Dat is gemeenschap met Christus oefenen. Dat is gebed en smeking. Mijn leegte brengen bij Zijn volheid. Mijn zwakte, onmacht brengen bij Zijn kracht. Mijn armoede brengen bij Zijn rijkdom. Mijn onmogelijkheid brengen bij Zijn heerlijkheid.

Zoals we dat vinden in de Psalmen. Dat Psalmisten hun nood, hun klacht, hun onvermogen uitschreeuwen voor de Heere en zo worden zij vervuld en verzadigd. In de gemeenschap met de Heere geeft Hij kracht.

Ga maar na, die keren dat het misging, dat voorspoed je helemaal los van God maakte, dat het misging, en soms door een kleinigheid helemaal van slag was en uit het lood geslagen, dat was toen je niet in de gemeenschap met Christus leefde. Je gebed had laten versloffen, je omgang met God had verzaakt. Toen werd je overmand door verzoeking.

Ik vermag alle dingen in Hem, die mij kracht geeft.

Dan is het geloof, functioneert het geloof, las ik bij ds C den Boer, als een thermostaat. Een thermostaat zorgt ervoor dat het in huis altijd dezelfde

temperatuur is, 20 graden bv. Als he buiten heet is, 35 graden of buiten vriest, min 10, door de thermostaat blijft het binnen 20 graden. Zonder thermostaat wordt het binnen net zo het of net zo koud als buiten. Het geloof functioneert als thermostaat. Als de omstandigheden heet zijn van voorspoed, of koud zijn van tegenspoed. Door het geloof blijft in je hart de vreze God, het vertrouwen, het verwachten, de afhankelijkheid de gerichtheid op de eeuwigheid constant. Niet zo afhankelijk van wat je meemaakt. Zonder de thermostaat van je geloof gaat je gevoel helemaal op en neer met voor- en tegenspoed. In voorspoed zie ik het helemaal zitten en vertrouw ik God helemaal, in tegenspoed ben ik helemaal moedeloos en verwacht ik niks meer van God.

Ik heb geleerd zegt Paulus in vers 11 om vergenoegd te zijn. Je kunt iets leren met je hoofd: een rijtje woordjes. Eén keer erin stampen en klaar. Je kunt iets leren met je handen: viool spelen of orgel spelen. Hij bedoelt: zoals iemand viool leert spelen, zoals iemand leert orgelspelen zo heb ik vergenoegdheid geleerd. Met vallen en opstaan, door schade en schande, in een oefening van het leven. Zo is het ook hiermee. Vergenoegd te zijn in wat je bent heb je niet in een half uur onder knie voorgoed. Het is een oefening.

Paulus zegt: ik heb het geleerd. Mooi is dat. Een zegen is dat! Herkent u dat?

Wat mooi als je ziet dat jongeren daarmee worstelen. Wat mooi als je ziet dat ouderen dat geleerd hebben. Geleerd hebben niet zo te hangen aan voorspoed en rijkdom. Niet zo in paniek te zijn bij tegenslag en teleurstelling. Geleerd. Geoefend.

Geleerd dat dit leven voorbereiding is. Dat dit leven oefenschool is voor de eeuwigheid. Om daar God te loven en te verheerlijken en te danken. Het sterven is het begin van de heerlijkheid.

Of is het sterven voor ons het einde. Einde van alles. En daarna daar kun je niet mee rekenen. Je leeft alsof sterven het einde is, dus je zult hier en nu moeten genieten, hier en nu het meemaken en het hebben. Leven alsof sterven is het einde van alles. Leef jij zo? Leeft u zo? Dan blijkt straks dat dat niet zo is. Dat sterven het begin is van de eeuwigheid, waar je niet op voorbereid bent.

Of belijdt u met Paulus mee: ik heb geleerd, of: ik ben aan het leren om vergenoegd te zijn met wat ik ben en heb. Op weg naar het begin. Begin der eeuwigheid. Begin der heerlijkheid. Voorspoed leert me: wat is God goed. Zo goed en straks nog veel meer. Tegenspoed leert me: zo betrekkelijk is het

hier en nu, zo kortstondig is dit te leven. De leerschool voor een mens voor wie het sterven het begin is. Begin van de heerlijkheid.

Amen